

Конгрес Українських Націоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави, багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.cun.org.ua 21 лютого 2013 року № 8 (483)

ЄВРОПЕЇЗАЦІЯ ЯК ФАКТОР БЕЗПЕКИ

"Допоможіть нам допомогти вам!" – такі слова, звернені до нашої держави, прозвучали в Брюсселі незадовго до саміту Україна – ЄС, який, як відомо, запланований на 25 лютого. Нині наше суспільство перебуває в тривожному очікуванні: чи стане саміт успішним для України, чи наблизить її до підписання Угоди про асоціацію? Адже дев'ятнадцять (за словами міністра закордонних справ Леоніда Кожари, вже начебто одинадцять) висунутих ЄС умов для підписання з Україною Угоди про асоціацію, виконуються вкрай мляво. Щоправда, 13 лютого уряд ухвалив план першочергових заходів щодо євроінтеграції.

Та з огляду на внутрішню ситуацію в країні, складається враження, що паралельно із заявами влади про незмінність євроінтеграційного курсу, насправді все робиться для того, аби цей курс загальмувати та вчергове (назавжди?) відкласти підписання Угоди з ЄС. Як зазначає голова делегації Європарламенту в Комітеті парламентської співпраці ЄС – Україна Павел Коваль, "відносини ЄС – Україна тримаються на особистих симпатіях та впливах: послів Костянтина Єлисеєва в Брюсселі і Яна Томбінського в Києві, а також особистого заангажування комісара ЄС з питань розширення Стефана Фюле, яке, мабуть, має найбільше значення. Може виникнути враження, що якби не кілька осіб, які активно беруть участь щодо Угоди про асоціацію та в підготовці переговорів з українськими політиками, контакти повністю засохли б".

Брюссель, Бельгія

Закінчення на 2-й стор.

ДУМКИ З ПРИВОДУ

НЕ ВИШИВАНКИ МАЛИ Б ДРАТУВАТИ НАРДЕПІВ

Здавалося, Верховна Рада вже нічим нас не зможе здивувати. Мордобій, "кнопкодавство", продажні голосування за помахом відомої руки, зневага до народу, на тілі якого безсоромно паразитують нардепи, – перелік огидних притаманностей того органу, який досі іменують законодавчим, можна продовжувати без ліку. Та днями таки не просто здивували – приголомшили – спочатку парламентарії від "регіонів". Коли Михайло Чечетов заявив, що появлятися в залі Верховної Ради у вишиванках не можна, а його однопартієць Віталій Журавський розтлумачив, що "депутати у вишиванках порушують регламент", подумалося: перемкнуло хлопців на "дрес-код" від бездіяльності, а коли в залі розквітли вишиванки – символ українства – вони, бідні, сприйняли їх, як загрозу їхній владі та власному безтурботному життю.

Тим часом годі знайти вишуканіший та універсальніший одяг, ніж українські вишиванки. Одні з них, як-от сорочки "білим по білому", неповторні у поєднанні з костюмами із найпрестижніших "бутіків", другі – вишиті у різнобарв"ї – пасують для розкішних пань – у театрі й на відпочинку, а є ще вишиття "фестивального" призначення, та чи й лише такого. Коли ж ці люди, подумалося, втратили відчуття краси і… такту?

Аж раптом вигулькнув зі своїми ремінісценціями ще один фахівець із етностилю, член фракції БЮТ Анатолій Гриценко. З притаманною колишньому військовому прямолінійністю він заявив, що "депутати у вишиванках у залі засідань ВР – то смішно, несерйозно, (увага!) прояв неповаги до законодавчого органу". Він суворо нагадав колегам, що американські конгресмени чи сенатори не ходять "зі стрічками на голові з орлиним пір'ям" і австрійські парламентарії не дозволяють собі шикувати на роботі "в шкіряних шортах і національному одязі". А й справді, в таких екзотичних шатах не гоже з'являтися на роботу, тим паче, що "стрічки з орлиним пір'ям" начебто є національним одягом загублених у резерваціях індіанців, а не тієї спільноти, яка нині вважається американською нацією. Щодо австрійських шортів… Чого не скажеш, аби виглядати оригінальним.

Утім, не вишиванки мали б дратувати нардепів… А "дрес-код" у сесійній залі їхніх колег, що "тягне" на десятки тисяч доларів, а вкупі з фартовими годинниками – на декілька річних нардепівських зарплат. На тлі тотального зубожіння українського суспільства "слуги народу" цинічно демонструють свої статки, безсоромно хизуються дорогими "шмотками" та іномарками, у такий спосіб показово плюючи на люд, що живе у злиднях. Невже парламент – місце для такої жлобської поведінки? Як же треба зневажати власний народ, щоб, опустивши його за межу виживання, ще й публічно сміятися йому в очі! Огиднішого блюзнірства не вигадаєш. На таке справді не спроможні ні конгресмени, ні сенатори.

Ольга ДМИТРЕНКО

P.S. Щодо рефлексій пана Гриценка стосовно тих, "хто здав національні інтереси", хоч і вдягав вишиванки, то чиє б гавчало… Схоже, докори сумління не відомі тим, хто на "сходняках" готував заколот проти Президента України.

НАША СЛАВА НЕ ВМРЕ, НЕ ПОЛЯЖЕ

ВОВЧУХІВСЬКА ОФЕНЗИВА

Мабуть, однією з маловідомих сторінок історії, пов'язаних з боями на Галичині, є бойові дії Української Галицької Армії у лютому 1919 року, що увійшли в історію України під назвою "Вовчухівська офензива".

На запрошення громадської організації Товариство пошуку жертв війни "Пам'ять", КУН с.Суховоля Городоцького району взяв участь у святкуванні 94-ї річниці переможного бою під с.Вовчухи Українських Січових Стрільців з польськими загарбниками.

Святкування розпочалось у суботу 16 лютого з перегляду патріотичних фільмів у сільському будинку "Просвіти" та продовжилось у неділю 17 лютого. Після вранішньої Служби Божої вовчухівська громада та гості свята з процесією вирушили на місцеве кладовище, де поховані троє січовиків – учасників бою.

Над їхньою братською могилою була відправлена панахида. Хлопці в одностроях січових стрільців вшанували їхню пам'ять, тричі вистріливши з рушниць.

Поки у місцевому Народному домі тривало Громадське Віче і відбувався концерт, присвячений воякам УГА, на стадіоні члени товариства "Пам'ять" готувались до відтворення бою за село. Для молоді це була найцікавіша частина святкування. Зацокотіли кулемети, і січовики з синьо-жовтим стягом пішли у наступ на польські позиції. Рвалися "гранати", закидаючи глядачів грудками землі, лунали гучні постріли з карабінів, ранені та вбиті вояки, що лежали з обох сторін, усе це перенесло нас у часи подій 1919 року.

Молодь, бачачи наживо героїчну боротьбу свого народу за незалежність, починає розуміти, що історія – це не тільки слова з підручника: це піт, кров і страждання багатьох поколінь українців, аби сьогодні ми могли вільно сказати – Слава Україні! Героям слава!

Любомир МІКЛУШ,
голова осередку КУНу с.Суховоля.
Фото Руслани Ковалик

ПОЗИЦІЯ

УКРАЇНА ЙДЕ ДО ЄВРОПИ НЕ З ПОРОЖНІМИ РУКАМИ

Відомі інтелектуали країни, які входять до Ініціативної групи "Першого грудня", сьогодні оприлюднили заяву про європейський вибір українського суспільства та закликали уряди і спільноти західних партнерів України "розуміти, що українське суспільство значно глибше, складніше і здоровіше, ніж вияви політичного життя країни".

"Вибір майбутнього повинен ґрунтуватися на цінностях", – говорять В'ячеслав Брюховецький, Богдан Гаврилишин, Володимир Горбулін, кардинал Любомир Гузар, Іван Дзюба, Мирослав Маринович, Мирослав Попович, Євген Сверстюк, Вадим Скуратівський, Ігор Юхновський і додають, що Європейський Союз був заснований на цінностях поваги до людської гідності, свободи, рівності, демократії і верховенства права.

Натомість, ідеться в заяві Ініціативної групи "Першого грудня", – "Засадничі документи союзів наших пострадянських партнерів рідко згадують цінності. Їхня риторика та логіка – меркантильні. Державу-члена можуть позбавити права голосу в керівних органах Митного союзу не за порушення цінностей, а ціни". "Цінності мають бути в основі будь-якого нашого вибору і, безумовно, нашої зовнішньої політики".

"Якщо врахувати, що "єдність у різноманітті" – це не тільки гасло Європейського Союзу, а й справжня формула об'єднаної Європи, у кожної неупередженої і чесної людини, яка прагне тверезо мислити і приймати розумні рішення, не виникатиме сумніву щодо цивілізаційного вибору перед Україною", – переконані учасники групи "Першого грудня".

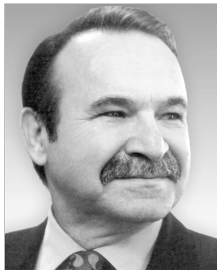
"Як частина активного громадянства ми, члени Ініціативної групи "Першого грудня", закликаємо уряди і спільноти західних партнерів України розуміти, що українське суспільство значно глибше, складніше і, віримо, здоровіше, ніж вияви політичного життя країни. В Україні є народ, чия європейська душа потребує підтримки, свободи і єдності з об'єднаною Європою. Розмежування політичного режиму і європейської долі нашого народу, усвідомлене Європейським Союзом, здатне стати додатковим стимулом для українського громадянина боротися за гідну життєву перспективу", – йдеться у зверненні.

Група "Першого грудня" вважає, що ми йдемо до об'єднаної Європи не з порожніми руками: "Шана до традиційних цінностей, релігійна толерантність, цілеспрямованість та працьовитість – це чесноти нашого народу, які треба не лише зберегти, а й розвинути у великій європейській сім'ї".

"Ми закликаємо всіх українських співвітчизників усвідомлювати, що європейська інтеграція України – це наша внутрішньонаціональна праця і справа нашого особистого вибору, який необхідно навчитися розуміти, захищати і втілювати своїми вчинками щодня", – завершили своє звернення учасники Ініціативної групи "Першого грудня".

ПОГЛЯД

ЧИ НЕ ПОВТОРИТЬСЯ ФАРС "КУЧМА–СИМОНЕНКО"?

Василь ШПІЦЕР

Про наявність такого плану на президентські вибори 2015 року прохопився "диригент" депутатського корпусу у Верховній Раді від Партії регіонів Михайло Чечетов. У властивій йому манері вискакувати наперед він повідомив, що у другий тур вийдуть чинний президент та Олег Тягнибок – і Янукович переможе. Наскільки це реально? Дуже навіть. Бо хто міг у 1999 році припустити, що комуніст Симоненко вийде у другий тур, здолавши таких потужних суперників, як Олександр Мороз, Олександр Ткаченко та Євген Марчук? Тодішні опитування підтверджували, що будь-хто із цієї трійки перемагав Кучму і лише комуніст гарантовано програвав діючому президентові. Але добре спланована за кілька років до виборів кампанія дала необхідний Кучмі результат.

Сучасна епоха знаменується розпадом імперій, звільненням поневолених народів, самовизначенням націй, виникненням національних держав. Незалежною стала й Україна, і два десятиліття, ми, як могли, будували свою віками омріяну Державу. Були помилки, невдачі, дрібні зради окремих громадян, шалений опір п'ятої колони, хабарництво, корупція. І все-таки ми посіли належне місце у міжнародній спільноті і нас визнав увесь цивілізований світ. А труднощі... Це наші проблеми. Та й в кого їх немає? На жаль, останні президентські вибори стали для України майже катастрофічними. Обдурений примітивними обіцянками легкого життя, зазомбований імперсько-комуністичною, антиукраїнською пропагандою, Схід обрав Президентом України "проффесора" Януковича.

Можна пояснювати причини нищівної поразки національно-демократичних сил безвідповідальною і убогою політикою наших очільників, які, маючи абсолютні повноваження від українського народу з початку 2005 року, до відчаю переляканих політичних супротивників, не тільки втратили завойоване на Майдані, але й, можна сказати, мирно – з рук в руки – передали владу п'ятій колоні – наскрізь проросійській, антиукраїнській. Можна говорити про незгуртованість, нерішучість, хворобливу амбіційність, комплекс меншовартості, зрадництво обранців нашого народу. А насправді підтвердилася істина, що народ має таку владу, на яку заслуговує. І очільників суспільство обирає з-поміж себе не кращих, а "собі подібних". Доки народ не стане національно свідомим, не стане нацією, доти й будуть правити нами відверті ставленики Москви, негідники або нездари.

На відміну від свого попередника, який прагнув запровадити демократичний устрій у молодій, постколоніальній державі і якого не зрозумів вирощений у тоталітарній державі народ, Віктор Янукович миттєво зосередив у своїх руках всю повноту влади, а на найвідповідальніші державні пости призначив відданих йому людей, на жаль, здебільшого україножерів – як недорікуватий Прем'єр-міністр чи "полковник" Табачник. Політичну, економічну, фінансову, інформаційну владу захопили промосковськи наструнчені пройдисвіти: колишні і теперішні комуністи, українофоби, зрусифіковані малороси, національно здеградовані відступники, користолюбці та одверті зрадники. Вони грубо вичавлюють національно свідомих, патріотично налаштованих працівників зі всіх щаблів державної влади. Абсолютна більшість українців – історичних спадкоємців нашої землі – залишилася поза процесами державотворення і змушена жити у незалежній, але не своїй Україні.

Почалося тотальне розкрадання держави і нищення малого та середнього бізнесу, обмеження сфер вжитку української мови, натомість насаджування російської. Ще вчора – за президентства Віктора Ющенка – регіонали блокували роботу Верховної Ради, вимагаючи підвищити соціальні стандарти, а нині не виконують своїх передвиборних обіцянок, що стосувалися поліпшення життя простих людей "вже сьогодні". Україну окупувала агресивна, потужна, згуртована команда, гіршої від якої, мабуть, на українських землях не було ніколи і яку можна буде здолати лише шляхом обрання проукраїнського президента замість Януковича. Якщо ми хочемо врятувати себе від поголовного озлиднення, а державу – від можливої втрати Незалежності, то найпершим кроком має стати перемога представника національно-патріотичних та демократичних сил над Віктором Януковичем. Бо саме він тримає у своїх руках абсолютну владу в Україні.

Останні вибори до Верховної Ради засвідчили, що Україна має лідерів, здатних повести за собою народ і боротися проти існуючої камарильї. Очолювані ними опозиційні партії, хоч не домоглися більшості у ВР, все-таки діють надзвичайно енергійно і не дозволяють регіоналам разом з комуністами порушувати Конституцію та чинне законодавство. Особливо заслуговують доброго слова депутати від "Свободи", які у Верховній Раді виявляють високу активність та патріотизм. Проте сьогодні ще не всі громадяни Соборної України правильно сприймають націоналізм, який є засадничою ідеологією "Свободи", тому на президентських виборах представник від цієї партії, безумовно, набере значну кількість голосів, однак не зможе стати Президентом України. Нас привчили до думки, що обов'язково мусимо обирати з-поміж двох бід, і ми дуже радіємо, коли вдається обрати "меншу біду". Якщо у другий тур наступних президентських виборів вийдуть Тягнибок і Янукович, то для виборців Південного Сходу України "меншою бідою" все-таки буде чинний президент. У цій ситуації Тягнибоку буде протидіяти і світове співтовариство, як це сталося, коли у Франції в другий тур вийшов націоналіст Ле Пен, а потім і в Австрії. Враховуючи ще й адмінресурс та вплив українського і зарубіжного єврейства, говорити про можливість перемоги претендента від націоналістичних сил України просто недоречно. Тому треба шукати інші можливості.

НАШ ВИБІР

ЄВРОПЕЇЗАЦІЯ...

Інакше кажучи, Україна – чи то через брак політичної волі її керівництва, чи свідомо – не використовує свого шансу. Тим часом наближаються вибори до Європарламенту, відбудуться зміни в Єврокомісії, і вже не Фюле, а хтось із апологетів Путіна буде займатися Україною. А в Україні нагнітається атмосфера антицінностей, з якими в цивілізований світ не ходять. Антиді євроінтеграції очевидні. Зайве нагадувати, якими силами вони інспіровані. Дивує інфантильність "сім'ї": адже розгнуздана вакханалія "вибіркового правосуддя" насамперед дискредитує Віктора Януковича, якому ж не довічно перебувати на посаді Президента. Та, схоже, хапальні інстинкти "сім'ї" не стимулюють до роздумів про майбутнє.

Закінчення. Початок на 1-й стор.

Сьогодні надійною перешкодою поступу до ЄС є так звана справа Юлії Тимошенко, яку вже запроторили до в'язниці на сім років. Напередодні саміту проти неї висунуто "свіжі" звинувачення: екс-прем'єру приписують ще й причетність до замаху на Євгена Щербаня, якого разом із дружиною розстріляли майже 17 років тому. Інкримінований пані Тимошенко "злочин" не інакше як висмоктаний із пальця одіозного заступника Генпрокурора Рената Кузьміна. Найімовірніше, фарс закінчиться вердиктом суду "про недоведеність складу злочину" (хоча можуть і "довести"). Проте брутальні помиї – аж до подробиць інтимного життя – вилиті на Ю.Т. "свідками в законі", залишать слід на її репутації і не пройдуть без наслідків для здоров'я. Та для тих, хто заправляє провокацію "політв'язні України", головний вислід – дискредитація нашої держави у світі, що невдовзі зробить ледве невиїзним її Президента і він подасться у відкриті "обійми" Кремля, тобто в Митний союз, ЄвроАзЕС та інші химери хворобливих фантазій Путіна. Один раз ми вже це проходили. Варто б і розуму набратися.

Однак не сталося. Надії на здоровий глузд керманичів Банкової, які в нас все-таки жевріли, розвіялися після того, коли Апеляційний суд залишив Юрія Луценка за ґратами. Отже, було втрачено можливість скористатися бодай пом'якшувальною обставиною на користь правосуддя, яке, мовляв, не завжди є вибірковим. А згодом з'ясувалося, що наші суди можуть відбирати мандати у народних депутатів після складення ними присяги – якщо ті не подалися в лави ПР, що офіцер із "Беркута", уздрівши депутатський мандат, навідліт лупить його власника по обличчю, що будь-яку справу можна залагодити в обхід закону, бо суть не в правді, а в ціні питання, що тотальна корупція стала в нашій країні способом життя, до якого змушені вдаватися люди, бо в них нема вибору.

...Європеїзація гарантуватиме нам безпеку від багатьох загроз. Найстрашніша – втрата самоповаги. Повернемо собі гідність. Разом з європейцями.

Ольга ДМИТРЕНКО

Наші корпункти

Вінниця	Березовський В'ячеслав	(067) 258-55-71
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Ярмолінський Олег	(067) 702-63-37
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04597) 4-92-93
Київ	Шепетюк Юрій	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луцьк	Хомич Іван	8-095-92-66-154
Львів	Динилиха Ігор	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценьо Софія	(0512) 49-67-90
Одеса	Ролінський Володимир	(095) 678-76-73
Полтава	Паламарчук Дмитро	(050) 171-63-49
Рівне	Бідюк Юрій	(050) 435-34-34
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Суми	Друзь Віктор	(096) 485-67-37
Тернопіль	Ткач Володимир	(098) 711-05-50
Ужгород	Сачко Олександр	(099) 053-48-69
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(097) 285-32-96
Хмельницький	Бенюк Ніна	(8096) 362-72-23
Черкаси	Савченко Максим	(067) 647-35-24
Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

АКЦЕНТИ

"ПОМАРАНЧЕВА РЕВОЛЮЦІЯ" І ПУТІНСЬКИЙ ПОВОРОТ

Президент Росії Володимир Путін дав високу оцінку оновленій концепції зовнішньої політики, поданій МЗС на розгляд до адміністрації Кремля. У п'ятницю на оперативній нараді з членами Радбезу він заявив, що цей документ враховує перерозподіл балансу сил у світі, фінансову кризу, нестабільність на Близькому Сході й у Північній Африці. "У концепції робиться акцент на використання сучасних форм і методів зовнішньополітичної роботи, зокрема економічну дипломатію, впровадження елементів так званої м'якої сили, грамотне вкорінення в глобальні інформаційні потоки", – підкреслив Путін. Позитивно також відізвався про цей документ головний редактор журналу "Россия в глобальной политике" Федір Лук'янов. За його словами, оновлена концепція добре підготовлена й відповідає вимогам сьогодення.

"День" звернувся до провідного наукового співробітника московського центру Карнегі Лілії ШЕВЦОВОЇ з проханням прокоментувати цей зовнішньополітичний документ і розповісти, в чому його новизна і як слід розцінювати заяву російського президента, що інтеграцію на пострадянському просторі не зупинити?

"ФОРМАТУВАННЯ ТЕНДЕНЦІЙ, ЩО ДАВНО РОЗВИВАЛИСЯ"

– Якщо коротко: то її новизна не в змісті, а в акцентуванні вже наявного курсу.

У коментарях з приводу поданої "оновленої" концепції зовнішньої політики РФ можна почути, що нібито йдеться про "нову" концепцію зовнішньої політики. У всякому разі, всі підкреслюють факт її оновлення й говорять мало не про зовнішньополітичний "поворот" Росії. Однак ідеться всього лише про словесне форматування тенденцій, що вже давно розвивалися. Путінський поворот почався ще до приходу в Кремль Медведєва. Нинішній курс, який тільки-но отримав оформлення, власне, почався 2004 р., коли в Києві відбулася "помаранчева революція". Саме ця подія, що стала для Кремля шоком, змусила його мешканців замислитися над своєю майбутньою долею й почати будувати перші окопи, намагаючись відгородитися від західного впливу.

Спровоковані "кольоровими революціями" страхи й підозри вилилися в риторичну мантру, яку Путін уперше проголосив 2007 року в Мюнхені, коли, виступаючи перед європейською правлячою елітою, почав громити Америку. Цей виступ означав поворот – від політики інтеграції до Європи (підкреслю – на кремлівських умовах) – до руху в протилежний бік і спроб почати відгородження від Заходу.

Медведєвська пауза не змінила тенденцій, що почалися. Було б помилкою вважати, що у Медведєва була своя концепція зовнішньої політики й він намагався проводити м'якший курс щодо ліберальних демократій. Абсолютно неправильно. По-перше, Медведєв залишався маріонеткою, в якої не могло бути самостійної політики. По-друге, Медведєв проводив мюнхенську лінію, нехай і це непослідовно. Але це була непослідовність самого Путіна, який вагався у виборі акцентів і засобів, продовжуючи вишліфовувати свій новий курс. Пригадаймо, що за часів Медведєва сталася війна між Росією й Грузією. І це Медведєв погрожував Ющенку... Чи не так?

"Перезавантаження" з Америкою в період Медведєва було всього лише обміном поступок між Вашингтоном і Москвою за гарантій Вашингтона не втручатися в російські справи. А також у справи пострадянського простору. Саме цього вимагав Путін у Мюнхені.

Отже, сьогодні Путін запропонував лінію, яку він оформляв майже дев'ять років. Суть оновленої концепції така. Москва говорить світу: Захід йде на дно; Росія є "острівцем стабільності" і є особливою "цивілізацією", що не дозволить впливати на її внутрішні процеси; Москва будуватиме свою галактику з інших сусідніх держав. Якщо очистити концепцію від словесного лушпиння, то вперше Москва відверто каже: ми стримуватимемо Захід і його вплив не лише у себе, а й на пострадянському просторі.

Утім, коли читаєш концепцію, то виникає враження неадекватності Кремля. Адже Росія стагнує. Влада не може впоратися з корупцією. Цікавість до Росії у світі падає. А тим часом кремлівська концепція говорить про могутню державу, що збирається запропонувати світу свої "ціннісні орієнтири"! Наче Кремль заявляє про абсолютно іншу країну! І які це можуть бути кремлівські "цінності"? Корупція – як засіб державної розбудови? Насильство – як інструмент консолідації суспільства? Православний фундаменталізм – як нова ідеологія?

Не думаю, проте, що автори концепції абсолютно не розуміють місця й часу. Найімовірніше, ця концепція має два завдання: по-перше, як завжди, створювати міражі та імітацію сили, і, по-друге, вона націлена на суспільство й має породити у населення страх перед ризиками та світовими загрозами й відчуття оточення ворогами.

Щоправда, в концепції є поняття "м'якої сили", і за нього багато хто вхопився, повторюючи: ось бачите! Росія почала використовувати західні інструменти впливу! Але поміркуймо: невже в Росії є несилові аргументи впливу, які б зробили Росію привабливою державою? Вплив Росії базується на чотирьох чинниках – ядерна зброя, сировина, торгівля зброєю й здатність бути непередбачуваною державою.

"М'яка сила" охоплює насамперед інформаційні, гуманітарні, загальнолюдські й інші механізми дії на інші суспільства. Вони мають створювати образ привабливої Росії. І які у нас є для цього підстави?

Набагато важливіше те, що Кремль говорить: ми протидіятимемо іншим державам у їхніх спробах використовувати свою "м'яку силу". Це вже серйозно. Ідеться про те, щоб поставити заслін для "правозахисних концепцій", які використовує Захід; як закрити Росію для будь-якого ліберального впливу ззовні.

Думаю, що ідеалістів серед кремлівської еліти немає. Вони чудово розуміють, що не зможуть зробити Росію привабливою державою з погляду сучасних критеріїв привабливості – представити Росію як динамічну, розвинену й цивілізовану державу, що піклується про своїх громадян. Вони починають гру в чергову імітацію. Утім, постривайте... окрім відторгнення "м'якої сили" інших держав, це поняття дає можливість російській еліті створити нові канали для збагачення. Адже саме поняття означає – створення нових організацій на кшталт "Русского мира", одне слово, організацій на кшталт радянських Товариств дружби, які можна використовувати як канали виведення грошей, корупції та для інших специфічних потреб. Зрозуміло яких...

"...АВТОРИ РОСІЙСЬКОЇ КОНЦЕПЦІЇ БУДУЮТЬ ЗОВНІШНЮ ПОЛІТИКУ НА ХИБНИХ КООРДИНАТАХ"

– І прокоментуйте, будь ласка, тезу про те, що чимало бід і проблем нестабільного й непередбачуваного світу трапляються через спроби Заходу, передусім США, втручатися у внутрішні справи інших держав.

– Слід визнати, що концепція віддає данину необхідним символам. Наприклад, там згадується серед основних цілей зовнішньої політики й модернізація. Але автори невдовзі забувають про цю мету й усю свою увагу концентрують на тому, що вважають дійсно важливим. Найважливіше – це обґрунтувати "скорочення можливостей історичного Заходу" і зміщення "потенціалу сили й розвитку на Схід". Дійсно, Захід як цивілізація поки що не вийшов зі стану кризи. Але це не перша криза в його історії, і криза завжди була засобом оновлення західної цивілізації (як у 30-х рр. і як у 70-х минулого століття). Є всі підстави вважати, що й ця криза для Заходу стане джерелом нового відродження. Що стосується зміщення "потенціалу сили" на Схід, то тут мається на увазі Китай, який багато хто розглядає, як новий світовий полюс. Але варто прислухатися й до думки про те, що Китай хилиться до заходу і йому не уникнути краху централізованої системи. Якщо це так, то автори російської концепції будують зовнішню політику на хибних координатах.

Більше того, їм слід зрозуміти й інше: між авторитарними державами ніколи не буває реального партнерства. Дистанціюючись від Європи й Заходу і сподіваючись на партнерство з потужнішим Китаєм, Росія може опинитися в ролі "молодшого партнера" Китаю. Про це, до речі, давно вже попереджав Збігнев Бжезінський. І ця роль навряд чи буде приємною для Кремля – Пекін не буде настільки послужливим і настільки ввічливим, як західні партнери Кремля!

Автори концепції намагаються доводити, що "спроби нав'язування іншим власної шкали цінностей" ведуть до сповзання в хаос і некерованості в міжнародних відносинах. "Реідеологізація" міжнародних відносин, тобто посилення в них акценту на цінності, нібито підриває стабільність – стверджує Кремль. Це стара пісня радянського часу. І відродження цієї тези як один з ключових аргументів зовнішньої політики Кремля – це повернення до радянського минулого. Насправді Захід усі останні роки лише те й робив, що відмовлявся від згадки про цінності у своїй зовнішній політиці. І США, і ЄС у своєму ставленні до Росії робили все, щоб не дратувати Кремль. Захід відмовився від "реідеологізації"! Проте цей прагматизм не уберіг світ від нестабільності.

Сьогодні посилення уваги західної громадської думки (не виконавчої влади!!) до цінностей – Закон Магніцького та листопадова резолюція Бундестагу – звичайно, непокоїть Кремль. І саме ця увага і посилення в західному суспільстві занепокоєння тим, що відбувається в Росії, – змусили Кремль робити чіткіші акценти у своїй "оновленій" доктрині. Треба було сказати Заходу – не лізьте в наші справи! У якомусь сенсі те, що зараз зробив Путін зі своєю доктриною, – це дати Заходу попереджувальний сигнал.

Російська влада вирішила упередити поворот у критичному напрямку західних урядів, фактично висунувши їм свій ультиматум, кажучи: ми не допустимо! Цей ультиматум лише свідчить, наскільки Кремль занепокоєний внутрішньою ситуацією в країні й про те, що він готує навколишній світ до того, що діятиме усередині жорсткіше й захищатиме свій "ціннісний" вимір! Якщо коротко, то всі подібні "тези" зумовлені насамперед внутрішньополітичною ситуацією в Росії та невпевненістю влади. А не динамікою самих міжнародних відносин. У якомусь сенсі ця концепція – ліквідація Кремлем механізмів зовнішньої політики та їх повне підпорядкування своїм внутрішньополітичним страхам.

Кремль розвертається до боротьби й стримування Заходу. Адже внутрішній ворог не може виникнути сам по собі. Він має бути результатом дії ззовні.

"...ПРО СПРОБУ АВТОРИТАРНОЇ ДЕРЖАВИ ОТОЧИТИ СЕБЕ СВОЄЮ ГАЛАКТИКОЮ"

– Що ви скажете на заяву Путіна, що інтеграцію на пострадянському просторі не зупинити, незважаючи на "окрики зі сторони"? Або як слід тлумачити цю заяву сусідам Росії?

– Співпраця в рамках СНД і розвиток інтеграційних процесів на території пострадянського простору є першим регіональним пріоритетом, зафіксованим у концепції. У принципі, в цій меті не було б нічого страшного й неприродного. Якби ініціатором нової інтеграції була нормальна й успішна демократична держава. А не держава, що розбудовується на авторитарних принципах, і влада усередині якої має звертатися до зовнішньополітичних інструментів для своєї легітимації і виживання. Одне слово, йдеться про спробу авторитарної держави, яка ще претендує на роль центру сили, оточити себе своєю галактикою. Усе це схоже на спробу створити новий авторитарний Союз. Питання, наскільки такий союз може полегшувати реформи, розвиток суспільства – зайві. І так усе зрозуміло. Для чого тоді Росія намагається створити такий Союз? Річ у тім, що російське самодержавство потребує "сфер інтересів". Цим воно відрізняється від інших авторитарних режимів. Воно потребує "поясу безпеки". Одна річ, коли авторитарна держава сусідить з Балтією, що входить до Європи. І цей факт може підривати авторитарну владу. Інша річ, коли поруч Лукашенко. Поясом з інших авторитаризмів можна відгородитися від світу. Можна створити "колективні сили" реагування. Для чого? Для того, щоб захищати режими в країнах – членах Союзу.

Цікаво те, що всі члени або потенційні члени такого Союзу не виявляють прагнення втекти під крило Росії. Казахстан дивиться в бік. Лукашенко грубіянить Москві. Узбекистан укотре біжить з ОДКБ. Україна все хоче обдурити Москву й одночасно рухатися в протилежні боки – і дружити з Кремлем (але нетісно), і бути у приятельських відносинах з Європою.

Путін, висунувши свій регіональний пріоритет, заявив своїм сусідам – ви наше завдання й "активно сприятимемо" розвитку взаємодії... Але, гадаю, навряд чи Москва розбудує свою нову галактику. Традиційні засоби залучення вичерпуються. А "м'якої сили" немає геть зовсім.

Микола СІРУК,
"День", ч. 30

АКЦЕНТИ

НАСКІЛЬКИ МИ СЬОГОДНІ Є ХРИСТИЯНАМИ?

У розмові про святкування 1025-річчя Хрещення Київської Русі бракує акценту на релігійному аспекті

+ Любомир

Наприкінці минулого року я написав невеличку статтю, в якій намагався пригадати читачам, що ми маємо пам'ятати про Бога не тільки в час виборів, але протягом усього року.

Як звичайно буває, з цього приводу чув я різні усні коментарі. Проте були й письмові обговорення з боку читачів, позитивні чи негативні. Хочу подякувати всім коментаторам, які не полінувалися зреагувати.

Оскільки відгуки на мій матеріал розвивають цю тематику, дозволю собі ще дещо додати. До цього мене спонукає ще одна обставина.

Цього 2013 року ми святкуватимемо 1025-річчя Хрещення Київської Русі. Довкола цієї дати точиться багато розмов. Були навіть офіційні, урядові заяви, в яких ідеться про відзначення ювілею в різні способи і на різних рівнях.

Взято до уваги різні аспекти: історичний, політичний, культурний, – але чомусь бракує акценту на релігійному аспекті.

Повз нашу увагу проходить найважливіше, те, що не втратило своєї актуальності до сьогодні: 1025 років тому народ Київської Русі під проводом свого великого князя став християнським.

Постає запитання: наскільки ми сьогодні, через 1025 років, справді є християнами, наскільки відчуваємо опіку Небесного Отця?

Один із коментаторів зауважив, що було б справді значним у нашому особистому та суспільному житті, якби ми щодня на всіх рівнях дотримувалися хоча б деяких Божих заповідей. Для прикладу: шануй батька й матір, не вбивай, не кради, не свідчи ложно. Над цим варто замислитися.

Ще один коментатор пригадав, що на початку основного державного документа – Конституції України – є згадка про відповідальність кожного громадянина перед Богом за те, що і як він робить. Дехто сприймав це позитивно, а дехто твердив, що це тільки засіб тероризувати громадян, – передусім тих, які мають якесь суспільне завдання, – лякати їх Божою карою.

Стосовно цього коментаря хочу сказати, що кожна людина, – і віруюча, і невіруюча, – яка приходить на світ (хоч би як ми це сприймали), призначена для вічності.

Те, що нам видається кінцем, смерть, – це тільки перехід у вічність. Ми не знаємо, яким буде цей перехід, – це вповні залежить від Бога, адже лише Він знає душу людини.

Інший коментатор поставив запитання: як нам бути? Це влучне запитання, бо дехто каже, що оскільки ми є вільними, можемо поводитися, як нам подобається, однаково і безкарно чинити добро чи зло. Ще інший бачить моральність як виконання певних приписів.

Святе Письмо – Боже Слово – вчить нас, що секретом богоугодного життя є "страх Божий".

Що це таке? Проілюструю це на такому прикладі.

Мої батько і мати – дуже дорогі мені особи. Тому мені соромно повестися так, щоб їм було прикро. Отже, не страх перед покаранням батьками чи іншими особами, але бажання робити те, що їм приємне, і жаль за те, що могло б завдати їм болю, спонукають мене до правильної поведінки.

Перенесімо цей приклад на Бога.

Не ображаймо, а наслідуймо Його!

Шановні коментатори, ще раз сердечне Вам спасибі!

УП

ХАЙ БУДЕ ВИСЛУХАНА Й ДРУГА СТОРОНА

ЧИ БУЛО ЗНИЩЕНО ТУМ?

Іван ЮЩУК,
професор, член Центрального правління
ВУТ "Просвіта" ім. Тараса Шевченка

Із здивуванням прочитав я в газеті "Нація і держава" (за 31 січня 2013 року) сумну статтю шанованого мною Тараса Марусика "Нехтування мовою в етнічному середовищі аморальне". Її основна думка зводиться до процитованого ним висловлювання колишнього короткочасного члена Центрального правління Товариства української мови ім. Тараса Шевченка Володимира Куєвди: "Знищення ТУМу було першим потужним ударом по національному рухові в Україні".

Не хочу ні з ким входити в суперечку, нікого ні в чому не хочу звинувачувати. Але хочу з'ясувати: що було і що є насправді?

Я добре пам'ятаю, як створювалося Товариство української мови ім. Тараса Шевченка, бо був серед його ініціаторів як керівник Клубу шанувальників української мови при Спілці письменників України (1987–1991). На перших порах я і Василь Яременко були заступниками голови Товариства Дмитра Павличка, Юрій Огульчанський був відповідальним секретарем.. Членом Центрального правління цього ж Товариства (щоправда, вже з іншою назвою) залишаюся незмінно й досі. Мій внесок в організаційну розбудову Товариства, безперечно, незначний, бо я насамперед науковець-педагог (написав понад 20 підручників і посібників з української мови, працюю зі студентами – майбутніми журналістами). Але намагаюся бути корисним своєму народові.

Коли 12 лютого 1989 року на установчому з'їзді в Києві було створено Товариство української мови, першу легальну, незалежну від Комуністичної партії громадську організацію, то в Україні нараховувалося не більше 300 громадських організацій, і всі вони були, зрозуміла річ, підпорядковані державній партії. І не було жодної партії, крім Комуністичної. Тож до Товариства української мови горнулися всі – і романтики, незгодні з політикою правлячої партії, і ті, хто сподівався піднятися "із грязі в князі" попри опір номенклатури. Це дало змогу домогтися того, що радянська Верховна Рада України 28 жовтня 1989 року ухвалила напівколоніальний Закон про мови в Українській РСР і проголосила українську мову державною в Україні. Саме за мандатами Товариства української мови ім. Тараса Шевченка було обрано в березні 1990 року більшість народних депутатів, які ввійшли до Народної ради у Верховній Раді України першого скликання й домоглися проголошення в 1991 році незалежності України. Але після цього колишні попутники Товариства української мови кинулися створювати свої організації, свої партії, як це було й після розвалу Народного руху України. Якщо на початку 90-х років минулого століття в Україні було лише три партії: Комуністична, Республіканська й Демократична, – то наприкінці 2012 року ця цифра заокруглилася до 200. Громадських організацій, починаючи від любителів пива і кінчаючи захисниками української мови, тепер налічують 27 тисяч. І принаймні десята частина з них, якщо вірити їхнім програмам, національно-патріотичні люди. І кожен з їхніх очільників вважає себе чи не єдиним правильним і непомильним рятівником народу. Тим часом у більшості з них по кілька десятків людей, які разом становили б потужну силу. Справді, як писав ще понад 300 років тому славетний гетьман:

Всі покою щиро прагнуть,
Та не в один гуж тягнуть,
Той направо, той наліво,
А всі браття, тото диво!

Коли Україна дістала незалежність й означення "буржуазно-націоналістична організація", небезпідставно приточене колонізаторами до "Просвіти", втратило свою кримінальну силу, засновники Товариства української мови ім. Тараса Шевченка (і я в тому числі) вирішили, що нам слід повернутися до назви, освяченої іменами Анатоля Вахнянина, Михайла Грушевського, Бориса Грінченка, Лесі Українки, Михайла Коцюбинського, Миколи Аркаса, – і з 12 жовтня 1991 року Товариство української мови стали називати Всеукраїнським товариством "Просвіта" ім. Тараса Шевченка. Ніяка нова організація не створювалася. І статут, і мета залишилися ті самі. Але пам'ять наша стала багатшою, бо ж немала заслуга саме "Просвіти" в тому, що була створена Українська Народна Республіка в 1918 році, що воїни Української Повстанської Армії у 1943–1953 роках билися до останнього подиху, виборюючи нашу незалежність.

Тарас Марусик з чужого голосу чомусь ображених (бо він сам не був причетний ані до створення Товариства української мови, ані до його діяльності) стверджує: "Але коли головою ТУМу замість Дмитра Павличка став Павло Мовчан, "паруси" почали спускати, тобто гальмувати розвиток впливової громадської організації. А пояснення які були? Ми, мовляв, маємо вже незалежну Україну, тож смішно і далі називатися Товариством української мови. Треба створити іншу організацію, і це буде Всеукраїнське товариство "Просвіта". А під шумок можна й "підімнути" під себе товариство "Знання", перехопивши його майно, і тому подібне. Цікаво, що товариство "Знання"і досі функціонує. Від ТУМу залишилися окремі острівці – ТУМ Національного університету ім. Т.Шевченка, Донецьке ТУМ".

Я нічого не приховав із сказаного Тарасом Марусиком. А тепер по суті. Починаючи з 1991 року товариство, яке стало називатися Всеукраїнським товариством "Просвіта", ослабло? Так. Бо, як я вище сказав, багато енергійних і амбітних людей вирішило, що й без нього зроблять кар'єру. Щодо нашої незалежності, то в нас не було ілюзій і їх нема: ми знали і знаємо, хто по-злодійському користується нашою незалежністю. Незалежність – лише сприятлива умова, а рукави треба добре закачувати. Щодо Товариства "Знання", то воно, як нам усім відомо, за радянських часів служило (мало служити) рупором комуністичних ідей. Тепер ми з Товариством "Знання", слава Богу, робимо по змозі спільну справу розбудови української державності, його відповідальний секретар Василь Василашко – член Головної ради "Просвіти". Щодо "острівців" від ТУМу, то, як кажуть, усі солдати йдуть не в ногу (розгалужені організації Товариства "Просвіта" є в усіх областях та в більшості районів України і роблять свою справу), один тільки єфрейтор – у ногу. Зрештою, і ці два названі Тарасом Марусиком "острівці" роблять певну корисну справу, оскільки апелюють до свідомості свого оточення, виступають у засобах масової інформації із захистом рідної мови.

Павло Мовчан, теперішній багаторічний голова "Просвіти", зрозуміла річ, небезпомильний геній. Хіба однієї помилки він припустився? Не помиляється лише той, хто не працює, а зловтішно спостерігає збоку: а ось спіткнешся! Але яких людей він об'єднав коло "Просвіти": Дмитро Ломачук, заслужений працівник культури України, академік Академії сучасного мистецтва; Володимир Кметик, керівник і власник телеканалу "Малятко TV"; Леонід Мужук, заслужений діяч мистецтв України, лауреат Державної премії України ім. Т.Г.Шевченка; Георгій Філіпчук, академік Академії педагогічних наук; Микола Буравський, директор і керівник академічного театру фольклору "Берегиня", Олександр Пономарів, відомий мовознавець, академік Академії вищої школи, і ще, і ще.

Знана письменниця, лауреат Державної премії України ім. Т.Г.Шевченка Любов Голота, в прямому розумінні цього слова, робить газету "Слово Просвіти" без галасу, без шуму – а яка газета! Що не номер, то відкриття краси людських душ, то занурення у вир давньої й сьогочасної боротьби за нашу національну гідність, то утвердження віри в невмирущість українського духу, української нації.

Не можу не назвати невтомного Леоніда Ященка і його славетний "Гомін", колективний член "Просвіти", які, не оглядаючись ні на кого, не чекаючи вказівок чи нагород, несуть між люди українську пісенне слово, пробуджуючи в наших людях упевненість у собі: доки живе пісня, живе народ.

Низько схиляю голову перед Дмитром Павличком, який не втомлюється говорити людям правдиве вогненне слово і будити їх до дії, хоч він і не єднає себе з теперішньою "Просвітою". Активним членом "Просвіти" я вважаю і Тараса Марусика, голову Координаційної ради з питань захисту української мови, хоч він сам себе таким не вважає. Тим часом його виступи, статті в засобах масової інформації, зокрема й у "Слові Просвіти", переконливо обстоюють право українців в Україні на свою мову, свою культуру.

І поряд не можу не назвати звичайну (скоріше – незвичайну) бібліотекарку з Дарницького району Києва Надію Якименко. За останній рік вона, перебиваючись на мізерну заробітну плату, а тепер уже й без роботи, зуміла організувати чотири чи п'ять концертів української пісні, низку виступів письменників перед киянами – школярами й дорослими. Якби так кожен!

Комусь не подобається Павло Мовчан? Мені він теж де в чому не подобається. Але я б ніколи не наважився замінити його на посту голови "Просвіти". Виявляти незадоволення – легко. А перти плуга, та ще в наших умовах – не кожен зуміє. Хто вважає, що зробить це краще, спершу розкрийте свої здібності в конкретних ділах, щоб люди побачили, хто ви й що. Бо коли дивишся збоку, то здається, що я б… я б… Покажіть кожен себе в повсякденній роботі, в гущі подій (а свіжих, молодих сил "Просвіті" ой як треба!) – і тоді люди дадуть вам перевагу. Адже незамінних людей нема.

ПОГЛЯД

ВРЯТУВАТИ МОВУ МОЖЕ ТІЛЬКИ ДЕРЖАВА

Ірина МАГРИЦЬКА

У своїй попередній статті "Регіональна мова на Луганщині витіснила державну" ("Нація і держава", №4) я розповіла про мовну ситуацію на Луганщині, де українську можна почути лише у віддалених селах, по радіо й телебаченню, та й то лише дуже фрагментарно. Прочитати українською можна лише інструкції до медичних препаратів, а зовсім не документи держустанов, прокуратури та органів місцевого самоврядування, адресовані моїм краянам. Навіть луганські вулиці тепер іменуються російською та англійською (у місцевих русифікаторів-можновладців свої специфічні уявлення про Європу).

Думаю, що приблизно така сама ситуація з державною мовою і в усіх інших областях Південно-Східної України, де мешкає приблизно половина її населення, абсолютну більшість якого становлять російськомовні городяни.

Тому немає нічого дивного, що спілкуватися в тих містах українською можуть тільки непересічні особистості, а домагатися, щоб і їхні співрозмовники в держустановах відповідали їм державною мовою, наскільки мені відомо, можуть лише двоє – луганець Сергій Мельничук та миколаєвець Анатолій Ільченко.

Але далеко не всі тамтешні українці за духом можуть собі дозволити розкіш спілкування рідною мовою. Це властиво переважно тим, для кого українська була або мовою їхнього дитинства, або є мовою їхньої професії. Бо сама психологія людини заперечує можливість звернення до співрозмовника мовою, якою володієш гірше за ту, якою тобі той співрозмовник, напевне, відповість. Що й казати, добряче попрацювало тут багато поколінь русифікаторів: за царату, за комуністів та їхніх духовних нащадків – регіоналів.

Особисто я спілкуюся зі всіма луганцями українською, бо вважаю це демонстрацією не тільки своєї українськості, а європейськості в морі навколишньої євразійської совковості. І треба зауважити, що переважна більшість моїх земляків ставиться до моєї літературної мови позитивно.

Я не стала б докоряти їм за те, що вони не спілкуються зі мною українською, та закликати їх до цього. Але інші харизматичні українофони докоряють місцевим українцям, бо вбачають у своєму особистому спілкуванні українською ледь не її порятунок у нашому краї.

І такі наївні українізатори, виявляється, є всюди. Нещодавно одна поважна газета опублікувала розлогі роздуми одного з них http://gazeta.dt.ua/socium/pro-movnu-stiykist-ta-kompleks-menshovar-tosti.html. Наприкінці їх автор доходить висновку, що доля української мови значною мірою залежатиме від мовної стійкості українофонів, приклад яких нібито наслідуватимуть й інші. І при цьому в тій статті не було ані слова про роль держави в цьому процесі.

Це було б смішно, якби не було так сумно. Бо в такому разі українська мова буде приречена, й ось чому.

ЧОМУ ІНШІ НЕ ПРИСЛУХАЮТЬСЯ ДО УКРАЇНОФОНІВ?

Соціологи та політологи сходяться на тому, що людей з радянською (совковою) ментальністю в сучасній Україні від 75-ти до 80 відсотків. І наївні ті, хто вважає, що це переважно росіяни та представники інших національних меншин. Абсолютна більшість совків в Україні є етнічними українцями. Це насамперед ті, пращури яких не витримали як українці свого часу потужного пресу тривалої насильницької русифікації та совєтизації, а також глибокого ментального зламу Голодомору 1933 року. Вони виховували своїх дітей у великій пошані до Росії, росіян і їхньої мови та у зневазі до всього українського. І сьогодні їхні нащадки виховують своїх дітей та онуків так само.

Усвідомлення цього дає змогу пояснити чимало парадоксів нашого сьогодення. Перший із них – це, мабуть, та разюча ментальна прірва, яка існує сьогодні між Західною Україною та її південно-східною частиною. Перша не зазнала Голодомору взагалі, а русифікація там була значно менш тривалою та м'якшою, ніж на решті території України.

До речі, цим самим пояснюються й відмінності Північної та Центральної України від нашого півдня та сходу. Бо, за Вадимом Скуратівським, ліс на півночі та лісостеп у центрі захищали селян від голодної смерті навесні 33-го значно краще, ніж суцільний степ на півдні та сході. Звідси і трохи різні постгеноцидні наслідки Голодомору на тих теренах.

І русифікація в Полтаві, Чернігові та Житомирі була не такою ефективною, як, скажімо, в Харкові, Одесі, Донецьку та інших промислових містах півдня і сходу, куди під час індустріалізації Росії та СРСР переїхало кілька мільйонів росіян. Ось і всі історичні відмінності між різними частинами України! Ось чому хохлів та совків більше в південно-східній Україні. До речі, тамтешні хохли зовсім не ображаються на таке принизливе для українця звернення до себе. Навпаки, вони вважають його більш престижним для себе, аніж "українець", бо хохол – то вже для них перехідна стадія (і це я дослідила особисто) від не шанованого ними українця до "надлюдини", тобто росіянина.

Саме хохлам і совкам належать такі "перлини" нашого "фольклору", як-от: "Мне все равно, "ковбаса" или "колбаса" – лишь бы она была" або "Какая разница, хохол или русский – это одно и то же". І зовсім не українцями, а саме хохло-совками переповнена сьогодні Москва – від учених, студентів, рокерів та попсовиків до будівельників, землекопів та повій. Останніх там, до речі, за свідченнями мого знайомого москвича, більше, ніж їхніх колежанок усіх інших національностей (включно з росіянками), разом узятих.

І це не випадковість. І не лише свідчення ганебної соціальної політики уряду Януковича, але й непереборного потягу хохло-совків до найкращого для них міста у світі – Москви.

Додайте до цього те, що проросійською регіональною владою на півдні та сході України для тих хохло-совків вибудуваний найкращий мовний режим, і стане цілком зрозумілим те, що на тих поодиноких українофонів у всуціль російськомовних містах ті жертви нашого історичного розвитку будуть дивитися саме так, як дивилися їхні батьки – як на божевільних, або "бандерів", і ні в якому разі наслідувати їхній приклад добровільно не схочуть. Може, вони, бідолашні, й схотіли б, якби перед референдумом 1991 року його організатори їх не обдурили, і така "кохана" ними ковбаса, дійсно, була в нас значно дешевшою, ніж у Росії.

ПОВЕРНУТИ РІДНУ МОВУ УКРАЇНЦЯМ МОГЛА Б ТІЛЬКИ ДЕРЖАВА

Але цю безвихідь українська держава могла б перебороти, маючи на озброєнні історичний досвід Чехії та Фінляндії першої половини минулого сторіччя. Про те, що вона має на те повне морально-правове підґрунтя, дуже влучно сказав покійний Анатолій Погрібний у своїй праці "Світовий мовний досвід та українські реалії": "Яким би не був високим реальний кількісний показник зросійщеності в Україні, свідчити він може лише про одне: про потребу відповідної масштабності в заходах держави, спрямованих на дезросійщення нашого краю. Спекулятивно-фарисейську тезу "так історично склалося" стосовно ситуації з нашою мовою сьогодні може тримати на озброєнні лише або її відвертий недруг, або той, у кого відсутні елементарні, хоча й загальнодоступні нині історичні знання".

Але зовсім іншу позицію в мовному питанні, на превеликий жаль, займають наші державні діячі. "Українізації не буде!" – заявив нещодавно з трибуни Верховної Ради штатний посткомсомолець Сергій Тігіпко. І це було з його боку щиро і концентровано віддзеркалювало ідею всієї мовної політики влади постколоніальної України за всі роки незалежності, яку посткомуністична номенклатура 1991 року "виборола" виключно для себе і неподільно утримує всю повноту державної влади аж до сьогодні.

Державної політики українізації як такої не було. Про що тут можна говорити, якщо до минулого року єдиним мовним Законом, який регулював у незалежній Україні застосування державної мови відповідно до 10-ї статті Конституції, був Закон про мови УРСР ще від 1989 року!

Зрозуміло, чому такий стан цілком задовольняв правлячу посткомуністичну еліту, але зовсім не зрозуміло, чому це задовольняло всіх високочолих провідників та ідеологів нашого національно-демократичного табору? Відповідь на це питання цілком очевидна: всі ті палкі штатні патріоти – або недолугі самозакохані політичні нарциси, або вони мали таємну домовленість з цього приводу з тією ж пострадянською номенклатурою при владі. Третього тут, погодьтеся, не може бути... Так чи інакше, але цим загальним "задоволенням" від совкового мовного Закону дуже вправно скористалися Ківалов та Колесніченко зі своїм сумнозвісним Законом про засади мовної політики в Україні, який має фатальні наслідки для нашої мови від його застосування в тій самій Південно-Східній Україні.

І знов-таки незрозуміло, чому мовчать із цього приводу у Верховній Раді наші національно свідомі опозиціонери на чолі з фракцією ВО "Свобода"? Вони хіба не знають, що, за роз'ясненнями Конституційного суду ще від 1999 року, регіональні мови в Україні можуть використовуватися лише ПОРЯД із державною, але ні в якому разі не ЗАМІСТЬ неї, як це насправді відбулося в Донбасі. Невже "Свобода" тут є прихильником кричуще ліберальної позиції Юрія Андруховича щодо відокремлення Донбасу від України?!

Але закон Ківалова – Колесніченка з'явився не сам по собі. Спочатку була "оптимізація" в освітній сфері на Донбасі, яка, по суті, вичавила з місцевих шкіл всі українські школи та класи. Потім – освітні "реформи" міністра Табачника, які тривають по сьогодні. Додайте сюди перепис населення, який влада готується провести цього року і в якому, подейкують, національність буде визначатися за мовою спілкування опитуваних.

Як бачимо, проглядається певний зв'язок між усіма цими подіями. Ясно, що їхнім координатором не може бути ані Табачник, ані Колесніченко, які є лише пішаками в цій великій геополітичній грі. Дещо тут прояснюється, якщо пригадати заяву віце-спікера Держдуми Росії від 2010 року Володимира Жириновського про те, що вже у 2014-му році південно-східна Україна стане Південно-Західним федеральним округом Російської Федерації. Сьогодні те саме і в тому ж 2014-му прогнозують уже й деякі провідні українські політологи!

Якщо цього не помічає СБУ, то її вже можна перейменовувати зі Служби безпеки України на Службу безпеки режиму Януковича (СБРЯ).

Але ні в якому разі не забуваймо, що на цю грань небуття нашу країну поставила саме мовна політика не української, а саме постколоніально-проросійської державної влади в Україні…

Луганськ

ВИСТАВКА

ГОРИ, ЯКИХ УЖЕ НЕМАЄ

У Національному музеї імені Андрея Шептицького у Львові відкрилася незвичайна виставка – "Україна на історичних мапах XVI–XX ст.". В її експозиції 45 відреставрованих карт XVI–XVIII століть, а також 30 картографічних видань і наукових збірників з державних та приватних колекцій. Для відвідувачів багато матеріалів виставки стало справжньою несподіванкою, оскільки раніше не експонувалися і не публікувалися. Зокрема, вони вперше довідалися, що на межі Волині і Поділля розміщувалися Амадоцькі гори й озера, які для вчених теж є загадкою.

На виставці представлені роботи багатьох відомих картографів. Особливу зацікавленість викликають карти давньогрецького астронома й географа Клавдія Птолемея, який жив в Александрії ще на початку нашої ери. Птолемея вважають засновником традиційної картографії світу, а його роботи багато разів перевидавалися в країнах Європи аж до XVI століття. До речі, вони вважалися досить точними, оскільки Клавдій був прихильником математичної географії.

В Україні карти почали видавати лише наприкінці XIX століття. Перша карта під назвою "Русь-Україна і Біла Русь" датована 1892 роком. На ній були зображені поселення українців від Дону до Волги. Однак, незважаючи на пізню появу картографії в Україні і дуже відносну популярність її у нас сьогодні, українські вчені зробили вагомий внесок у цю галузь. Картографам усього світу відомі імена Веніаміна Кордта, Степана Рудницького, Володимира Кубійовича, Марії Вавричин. Зокрема, на виставці представлено альбом відомого українського історика і картографа Веніаміна Кордта. Історія цієї унікальної праці така. У процесі пошуків стародавніх і невідомих карт України і Росії вчений віднайшов 40 раніше не відомих історикам карт. У 1899 році у Києві було відкрито велику виставку, для якої він підготував 575 стародавніх зображень території України. Виставка мала колосальний успіх. А невдовзі за її експонатами було видано 4-томний альбом, у якому вперше видрукувано факсиміле багатьох стародавніх карт українських земель. Один із цих томів і є власністю Національного музею А. Шептицького у Львові.

Леся РУПНЯК

ЛИЦАРІ ЧЕСТІ

ПЕРШИЙ СОТЕННИЙ УПА ЗІ СТАРОГО УГРИНОВА

В лісах, на Волині, у братській могилі.
Спочив там герой наш –
Коробка-упівець.
Зірка небесна ласкава над ним,
Щоночі промінням горить золотим.
Людмила Сагайдак

Цього року минає 70 років, як у бою з гітлерівськими загарбниками загинув сотенний першої сотні УПА Григорій Перегіняк-"Коробка". Символічним і знаковим є те, що земляк Степана Бандери, залучений ним до роботи в ОУН, гідно продовжив боротьбу зі зброєю в руках. На заклик Організації він пішов на Волинь творити перші військові відділи Української Повстанської Армії. Подамо до уваги читачів короткий життєпис українського воїна.

Народився Григорій 7 лютого 1910 року в селі Угринові Старому Калуського повіту в селянській родині Перегіняків Микити та Марії, з дому Савчук.

Передчасна смерть батька, Микити Перегіняка, осиротила малого Гриця. З юних літ важко працює, виконуючи всю чоловічу роботу по господарству.

Початкову освіту здобув у місцевій сільській школі. Продовжити навчання не було змоги через важке матеріальне становище. З цієї причини змушений був наймитувати у заможних господарів. Згодом пішов учнем до місцевого коваля. Через кілька років, освоївши ковальське ремесло, став працювати самостійно.

Молодість Григорія проходила в той час, коли син місцевого пароха о. Андрія Бандери – Степан, активно займався просвітницькою роботою на Калущині і в селі зокрема. Це підтверджує цікавий документ, що зберігся в архіві Львова, куди передані документи з діяльності Пласту. В ньому Степан Бандера просить звільнити його від участі в інструкторському таборі, оскільки зайнятий громадською працею в селі. У проханні про звільнення Степан пише: "Цілі вакації був зайнятий працею в читальні і кооперативі в селі Угринові Старім коло Калуша. Село це цілком спало до 1925 р. У читальні не було жодної діяльності, кооперативи не було взагалі. Щойно по вакаціях 1925 р. підписаний [прим. – С.Бандера] дав 1-у аматорську виставу, в 1926 р. заложив театрально-співоцький гурток, а в 1927 р. – кооперативу, тепер закладаю Луг. В селі немає нікого, щоб зайнявся цею працею, тому підписаний мусів бодай на вакації посвятитися цій справі. В тій самій цілі не записувався в році 1927–1928 на Університет та залишився в селі. З тої причини не може взяти участи в сьогорічному таборі,... бо коли б лишив розпочату працю на довший час, то опісля годі було б зібрати все до купи. Тим більше, що новозаложене товариство "Луг" вимагає безупинного проводу та піддержування початкової охоти до праці членів. Бо коли з самого початку розвою товариства був би застій у праці, а що за тим слідує й зневоднення, то в цьому селі на довший час замкнена була б дорога до всяких спроб освіти та організаційної праці".

Виховання в українських традиціях, прищеплення національної свідомості, гартування духу, заняття спортом – це той напрям, в якому розвивалось молодіжне середовище села в організаціях і товариствах, започаткованих Степаном Бандерою. Діяльність у цих товариствах, громадська робота і стали тим визначальним чинником у події, яка докорінно змінила подальшу долю Перегіняка.

За наказом ОУН Григорій застрілив сільського війта, який вислуговувався перед польськими властями, нехтуючи правами односельців. По кількох днях він довідався, що поліція арештувала одного хлопця, якого мордують, щоб признався до вбивства. Тоді Перегіняк пішов у поліцію і в усьому зізнався. А далі все пішло своєю дорогою: йому заложили на руки кайдани й за два тижні в Станіславі відбувся суд. Польський суд засудив нашого земляка на довічне ув'язнення. Місяць Перегіняк пересидів у тюрмах Станіслава й Перемишля. Пізніше Григорія перевели у відому тюрму для політичних в'язнів "Святий Хрест", що у Келецькому воєводстві. Тут доля звела Григорія із земляками – Степаном Бандерою, Миколою Климишиним та Ярославом Карпинцем. Останні відбували довічне ув'язнення за співучасть у вбивстві міністра внутрішніх справ Польщі Броніслава Перацького.

Перегіняк був фізично сильним, голод і холод переносив стійко, та освітньо був підготовлений слабо. За плечима Григорій мав лише початкову освіту сільської школи. Бандера, Климишин і Карпинець узялись серйозно за його освіту. Перший вчив Перегіняка історії та ідеології, Климишин читав граматику і літературу, а Карпинець студіював з Перегіняком математику, фізику й хімію. І все це – "з голови", без всяких записів чи конспектів. Треба додати, що за дня хлопці важко працювали (по 9–10 годин), а на освіту Григорія залишались вечори та свята. За рік науки Г. Перегіняк міг уже складати екзамен за третій клас гімназії. Ось як про це згадує Микола Климишин:

"... Найбільше вибивався Перегіняк. Він втягував у себе, як губка, все, що йому було сказане, і розумів все дуже легко... Грицеві це дуже допомогло психологічно і повезло, що він стрінувся з нами. Головне з Бандерою..."

З початком німецько-польської війни 1 вересня 1939 року частину в'язнів тюрми "Святий Хрест" було розстріляно, багатьох евакуйовано на східні терени Польщі. В дорозі в'язнів, що залишилися живими, звільнила німецька армія, що наступала. Серед звільнених був і Григорій Перегіняк.

Для отримання військового вишколу ОУН спрямувала багато молоді, яка вийшла з в'язниць і перебувала на території Польщі, до охоронних відділів, які стерегли військові об'єкти. Серед цієї молоді був і наш земляк.

Ось, що пише далі у своїй книзі Микола Климишин:

"... В 1940 р. мене відвідав у Кракові Перегіняк, у мундирі "веркшуца", бо він був у Стараховіцах у відділах, які стерегли військові об'єкти. Дуже було приємно стрінутися з ним і побачити, як дуже змінився він за той час. Дуже видно було, як багато він скористав з того, що в тюрмі багато навчився. Він по нашій розлуці читав дуже багато того, що можна було в бібліотеці у в'язниці дістати, а крім того, діставав книжки з Комітету допомоги українським політичним в'язням. Оповідав, як він напам'ять виучував усі записки тих викладів, які собі поробив, коли ми його вчили. Тепер він із захопленням читав усе, що міг дістати з військової літератури.

При "веркшуцах" відбувалися найкращі військові вишколи ОУН і він перейшов три курси: рекрутський, підстаршинський і старшинський. Ті курси відзначалися ще й тим, що можна було зовсім офіційно робити практичні вправи в полі.

Пізніше я згубив з Перегіняком контакт на цілий час мого перебування в Кракові в 1941 році".

З часом охоронні відділи німці перекинули на Волинь і Полісся, де в старшинському ступені служив Григорій Перегіняк.

Восени 1942 р. з наказу ОУН(б) українські вояки, які служили в поліції чи несли охоронну службу, перейшли до лісу, де розпочалось формування збройних відділів УПА для боротьби з окупантом.

Військовий старшина Григорій Перегіняк покинув службу і разом з чотирнадцятьма хлопцями перейшов у підпілля. Протягом листопада 1942 року проходило формування і вишкіл відділу командира "Коробки" – Григорія Перегіняка. На середину грудня 1942 року поручник "Коробка" сформував повноцінну бойову сотню УПА, чотовими в якій були: "Сокіл", "Куля" та "Іскра". На озброєнні відділу, окрім гвинтівок і автоматів, було дев'ять кулеметів та декілька мінометів.

До кінця 1942 року повстанці "Коробки-Довбешки" провели ряд успішних боїв з гітлерівцями: розгромлено німецькі гарнізони у Степані, Городиці, Клесові... Успішними були бої і після Різдва 1943 року. За той час повстанці здобули великі трофеї у Городці, Мосевичах, Стрільську та Тутовичах.

7 лютого 1943 року відділ під командою Перегіняка розгромив німецький гарнізон у містечку Володимирець тепер Рівненської області. У бою було вбито тридцять п'ять німців, захоплено амуніцію і зброю. Сотня втратила п'ятеро чоловік і серед них чотового Кулю.

Поліг командир "Коробка" в наступі на село Височське, що на півночі Рівненщини, 22 лютого 1943 року. Він першим увірвався в околицю Височського, закликаючи за собою повстанців.

– Хлопці, вперед! Слава...

Кулеметна черга скосила сотенного Григорія Перегіняка-"Коробку". Бійці винесли тіло відважного командира з поля бою, але повстанський лікар був безсилий щось зробити... .

Ось що писав підпільний часопис "До зброї" (1943, ч.1) у посмертній статті, присвяченій пам'яті Григорія Перегіняка: "Командир першої сотні УПА, вояк-революціонер з крові і кості. Виріс у рядах УПА. Швидко вибився завдяки своїм здібностям. Відважний, енергійний, був душею сотні. Завжди був першим у бою... Під його командуванням сотня не раз розбивала кількакрат сильнішого ворога..."

...Наказом Головного Військового штабу УПА сл. п. Григорій Перегіняк-"Коробка" посмертно був іменований курінним і підвищений до ступеня сотника. Один із загонів Військової округи "Богун" на теренах Рівненщини із 1943 року мав ім'я "Коробки".

Підготувала Галина ЛЕСІВ,
науковий співробітник Історико-меморіального музею Степана Бандери

На світлині: стоять (зліва направо): Іван БЕРЛОЖЕЦЬКИЙ, Іван НЕБИЛОВИЧ-"ОПРИШОК"; сидять (зліва направо): Дмитро МИХАЙЛЮК-"ХМІЛЬ", Григорій ПЕРЕГІНЯК-"КОРОБКА"

МИ СТАЛИ ВОЛІ НА СТОРОЖІ

ОСТАННІЙ БІЙ

24 лютого 1945 року поблизу села Грабівка Калуського району на підступах до Чорного лісу дивізія військ НКВС оточила штаб 4-ї військової округи УПА. У нерівному бою полягли охоронці штабу, командири відділів УПА. Загинув і талановитий військовий діяч, командир 4-ї військової округи "Чорний ліс" полковник УПА Василь Андрусяк (псевдо – "Грегіт", "Різун"), родом зі Снятинщини Станіславської області.

У ГРАБІВЦІ ЖУРНО УДАРИЛИ ДЗВОНИ

Скоростріли заграли у Чорному лісі,
Підступно посунув на терен москаль…
Провідник ранений вперед проривався,
Підняв дух повстанців, відваги мораль!
Як лише у лавах "Різун" появлявся
Грозою лунало: "За волю, вперед!"
І кожен повстанець зі смерті сміявся,
Бо смерть за Вітчизну солодша за мед!
В нерівному бою упали герої.
Від сил партизанських відрізано штаб…
Поліг "Різун-Грегіт", з Покуття полковник –
Про це сумно шепче старесенький граб…
У Грабівці журно ударили дзвони:
Сумує Покуття, сумний Чорний ліс,
Уся Україна в скорботі за сином,
Що жертву сумлінно Вітчизні приніс!

ЗБЕРЕЖЕНА СЛАВА

Знов червова калина в лузі похилилась,
Знову ненька Україна гірко зажурилась…
Прийдіть, стрільці січові, звеселіть родину!
Слава ваша збережена підійме калину!

Слава ваша колоситься ярими ланами,
Та не стали ми на полі газдами – панами.
Поможіть пшеничку щедру нам в снопи зібрати,
Звезти збіжжя до комори, до власної хати.

На цім полі ми завершим історичні тани,
Скинем з себе рабські пута, московські кайдани!
І повіє вітер буйний горами й степами,
Рознесе він добру славу між Людьми-Братами!

Василь НЕПОКІРНИЙ

ДО РОКОВИН ГЕНОЦИДУ

СОЧІ-2014

Лишається рік до XXII зимових Олімпійських ігор, які мають відбутися у лютому 2014 року в російському місті Сочі. Спортивні споруди Олімпіади збудовані в Адлерському районі цього міста. Частина з них розташована на узбережжі Чорного моря, між річками Мзимта і Псоу, решта – серед гір, біля тієї ж річки Мзимти, де лежить селище Красная Поляна. На Олімпійські змагання чекають сотні мільйонів людей в усьому світі, бо це радісна подія і для їхніх учасників, і для глядачів. До Сочі приїде багато людей з різних країн. Спортивні змагання триватимуть понад два тижні. По завершенні цього свята "молодости и спорта", гості Олімпіади матимуть нагоду в місці її проведення відзначити "круглую дату" – 150-у річницю закінчення Кавказької війни. Які почуття вони відчують, якщо залишаться там на ще деякий час? Тим, хто бажає долучитися до чергової радісної події, краще якнайшвидше поїхати геть. Адже закінчення війни може бути радісною подією тоді, коли народ, давши відсіч чужинцям, захистив свою Батьківщину. Але немає підстав радіти, якщо перемогу здобули загарбники, які позбавили переможений народ його споконвічних батьківських земель. Саме це сталося за 150 років до сочинської Олімпіади на місці її проведення. У березні 1864 року, в межах сучасного міста Сочі, російські війська знищили десятки поселень корінного народу цієї землі, "зачистивши" квітучий край від його господарів.

Протягом кількох тисяч років по обидва боки гірського хребта Західного Кавказу та на його чорноморському узбережжі мешкали адиги (черкеси). Цей народ складався з різноплемінних народностей, які поєднували мова, звичаї і культура. У XIX сторіччі Російська імперія вела загарбницьку війну на Кавказі. Ця війна, розпочата в 1817 році, тривала майже півсторіччя. Адиги Західного Кавказу найдовше чинили опір чужинцям у цій війні. Вони воювали проти загарбників до 1864 року, тоді як на Східному Кавказі Дагестан і Чечня були поневолені вже в 1859 році. Під час цієї війни, війська Російської імперії чимало черкесів знищили, інших примусили покинути рідний край і податися до Туреччини, а решту загнали далеко за гори.

"Преодолевая ожесточенное сопротивление воинственных горцев, русские войска захватывали укрепление за укреплением, аул за аулом – Гойтх, Туапсе, Сочи. Последним этапом завоевания побережья было покорение местных черкесских племен в верховьях реки Мзымты. Именно здесь прошли последние бои. 21 мая 1864 года на аул Кбааде с разных сторон напали четыре отряда русских войск: Малолабинский отряд генерал-майора П. Х. Граббе, Псхувский отряд генерал-майора П. Н. Шатилова, Даховский отряд генерал-майора В. А. Геймана и Ачипсухвский отряд генерал-лейтенанта Д. И. Святополк-Мирского. Там же, в присутствии главнокомандующего армией великого князя Михаила Николаевича, прошел парад и был отслужен молебен по случаю окончания Кавказской войны. Земли аула Кбааде после этого опустели. Горцев всячески побуждали уходить, стараясь возбудить в них самостоятельное стремление к переселению. Однако главным средством воздействия оставалось чистое насилие. Я говорю об ужасах изгнания горцев как очевидец, – згадував російський філософ і громадський діяч Лев Тихомиров. – Когда понуждения их к выселению докатились до Новороссийска, все горы, окружающие Цемесскую долину и бухту, задымились столбами дыма от выжигаемых аулов, а ночью всюду сверкали иллюминацией пожаров. Мы и не подозревали, что наши горы были так густо заселены. Переселявшихся за море было свыше полумиллиона. Они отправлялись в Турцию по всему Черному морю, но главным пунктом выселения был Новороссийск. Из пятисот тысяч эмигрантов, насчитываемых официальной статистикой, через Новороссийск прошли сто тысяч. В Новороссийске горцы скапливались постоянно по 10–20 тысяч. В глаза бросалось огромное количество сирот. Таких истреблений целого народа, как на Западном Кавказе, история назовет немного, – продолжает Лев Тихомиров. – Горцы не могли не чувствовать к нам жгучей ненависти, и, погружаясь на суда, огромные толпы их пели какие-то гимны, в которых проклинали русских и заклинали покидаемую родную землю не давать им урожая и никаких плодов. Но великая человеческая трагедия свершилась, а равнодушная природа продолжала сиять своей вечной красою для русских, как прежде сияла для черкесов, не ведая ни жалости, ни гнева. Таким образом, огромный, богатый, чарующий красотой край был радикально очищен от населения, жившего там в течение тысячелетий".

Унаслідок цього Російська імперія поповнилася новими "исконно российскими землями". Від черкесів на чорноморському узбережжі Кавказу лишилися назви річок, гір, міст і містечок: Анапа, Ґелeнджик, Пшада, Джубга, Туапсе, Лоо, Дагомис, Сочі, Мацеста, Хоста та багато інших. Упадають в очі нечисленні там російськомовні назви: Новоросійськ, Архіпо-Осіповка, Лазаревське, Красная Поляна. Від адигейської мови походила назва Цемеської затоки біля кавказького узбережжя Чорного моря, яку чужинці перейменували на Новоросійську. Архіпо-Осіповка лежить на чорноморському узбережжі між річками Тешебс і Вулан. Тут, на березі однойменної річки, був черкеський аул Вулан. На березі моря, біля гирла річки Псезуапсе, де тепер розкинулося селище Лазаревське, було черкеське місто Пситшепе Каль. Землі аулу Кбааде загарбники назвали Красной Поляной. Місцевість на узбережжі Чорного моря біля гирла річки Мзимти також мала черкеську назву – Артляр. Проте російські генерали німецького походження перебороли цю назву по-своєму – Адлер, що німецькою мовою означає – орел. Те, що не доробила свого часу царська Росія, продовжила згодом Росія радянська. Вона розділила рештки народу адигів на три частини. Відтоді на Західному Кавказі існують: республіка Адигея, республіка Карачаєво-Черкесія і республіка Кабардино-Балкарія. Хоча і адиги, і черкеси, і кабардинці розмовляють однією мовою, та й називають себе однаково – адигами.

На землі, що просякла сльозами та кров'ю черкеського народу, на його кістках, росіяни влаштували собі численні "здравницы" та гульбища. Офіційна резиденція президента Російської Федерації в Сочі – "Бочаров ручей" дістала цю назву завдяки невеликій річці, що тече поруч. Проте адиги називали цю річку Мидаобза. Переважна більшість річок у межах міста Сочі досі зберегли свої первісні назви – Шепсі, Аше, Макопсе, Псезуапсе, Цусхвадж, Шахе, Лоо, Хобза, Дагомис, Псахе, Сочі, Мацеста, Хоста, Кудепста, Мзимта, Псоу. На "исконно российских землях" Артляра та аулу Кбааде, заради проведення Олімпіади, понівечено чарівну природу річки Мзимти і довколишніх гір. Їх перерили вздовж і впоперек, простромили палями та залили бетоном. Тваринний і рослинний світ цієї місцевості знищено. До землі адигів поставились так само, як і до її господарів. Те, що з ними зроблено, називається Ґеноцидом.

Ігор САЄНКО,
місто Луганськ

ДО 70-РІЧЧЯ СТВОРЕННЯ УПА

У ЧЕРНІВЦЯХ ЗГАДУВАЛИ ПОВСТАНЦІВ І ЇХ КОМАНДИРА

30 січня 2013 р. в актовій залі Чернівецького вищого професійного училища радіоелектроніки відбувся історичний вечір: "За волю України вмирали герої", присвячений 70-річчю створення УПА. Організатор заходу – патріот України, викладач історії цього навчального закладу Любов Петровська.

Присутні близько 80 учнів, а також значна частина викладацького складу училища.

На захід були запрошені гості: голова Путильського районного Товариства політв'язнів та репресованих Чернівецької області Дмитро Калиняк (через хворобу не зміг бути присутній) та дослідник Визвольного руху Дмитро Проданик.

Вечір був фахово сплановапий та змістовно продуманий. Його вели учні Костянтин Голуб та Христина Рубан.

Дослідник Дмитро Проданик розповів про створення УПА та діяльність її відділів на теренах Волині, Галичини, Буковини, Центральної України, а також про життєвий шлях і загибель Головного командира УПА генерал-хорунжого Романа Шухевича.

Присутні переглянули уривки з фільму "Нескорений", прослухали пісню "Йшли селом партизани", присвячену воякам УПА тощо.

Завершився вечір патріотичною піснею гурту "Мандри" "Не спи моя, рідна земля".

Упевнені, що проведений захід залишив глибокий слід у серцях молодих хлопців і дівчат, які слухали розповіді та дивилися уривки з фільмів з особливою увагою. Правда про героїчну боротьбу УПА за Незалежність нашої держави живе і кличе до звитяги юних громадян.

Ірина ВОЙЦЕХІВСЬКА,
голова Товариства політв'язнів
і репресованих Чернівецької області,
Дмитро ПРОДАНИК,
представник Історичного клубу
"Холодний Яр" на Буковині

ПОДІЯ

Голова Вінницького Конгресу – про боротьбу ОУН і УПА на Вінниччині

12 лютого у вінницькій книгарні "Є" відбулося засідання дискусійного клубу "Хронотоп", темою обговорення якого був повстанський рух на Поділлі на початку XX століття. До участі в дискусії були запрошені члени Історичного клубу "Холодний Яр" – голова Вінницької обласної організації Конгресу Українських Націоналістів В'ячеслав Березовський, кандидат історичних наук Констянтин Завальнюк та дослідник повстанського руху, письменник Олександр Дмитрук.

Зал був заповнений ущерть, люди стояли навіть у проходах, щоб послухати про історичні події, які відбувалися на теренах Вінниччини у 1917–1920 роках, коли подоляни взялися за зброю, щоб боронитись від червоних окупантів.

Молоді патріоти мали змогу почути історичну правду про боротьбу українського народу, яку не викладають у місцевому педагогічному університеті та інших закладах освіти: про повстанських отаманів – старшин армії УНР Якова Шепеля, який тричі звільняв Вінницю, Ананія Волинця, полковника Якова Гальчевського, маловідому "Ямпільську республіку" та її керівника полковника Семена Ільницького, який півтора року утримував територію півдня Вінниччини під жовто-блакитним прапором УНР.

Усі доповідачі-експерти одноголосно підтвердили тяглість змагань за Українську Самостійну Соборну Державу від боротьби армій УНР, УГА та повстанського руху до героїчного подвигу УПА, керованої ОУН, а причинами поразки Перших визвольних змагань визнали відсутність на той час потужної політичної націоналістичної сили, на яку міг би опертись тодішній провідник ідеології націоналізму Микола Міхновський.

В'ячеслав Березовський презентував присутнім книгу Є.Алетіяно-Попівського, видану у Лондоні 1980 року, у якій автор описує боротьбу ОУН на Вінниччині у 1942–1943 роках, керовану ним, та маловідому історію збройної боротьби боївок УПА, створених на Вінниччині спадкоємцями учасників подільського повстанського руху 20-х. В'ячеслав Березовський сказав, що надзвичайно важливим завданням КУНу, заснованого діячем ОУН Славою Стецько, та її місцевої організації зокрема, є перевидання книги у Вінниці та її поширення серед громадян.

Присутнім не вистачило півторагодинної розмови для обговорення, що свідчить про надзвичайну зацікавленість сучасної вінницької молоді подіями періоду Визвольних змагань. Вона щиро прагне віднайти історичну правду про боротьбу своїх прадідів за ту справжню, національно орієнтовану Україну, яку ще належить розбудовувати їй.

Прес-служба Вінницької ОО КУНу

ВТРАТА

Співчуття із приводу смерті Геннадія Удовенка

Конгрес Українських Націоналістів висловлює щирі співчуття із приводу смерті українського дипломата, великого патріота, визначного державного діяча Геннадія Удовенка.

Україна втратила свого відданого сина, який професійно й безкомпромісно обстоював її інтереси на міжнародній арені, розбудовував українську демократію як лідер однієї із найстаріших національно-демократичних партій – Народного Руху України. Разом із засновницею Конгресу, славної пам'яті Славою Стецько вони стояли за український інтерес у парламенті, розуміли й підтримували одне одного як політики, для яких Україна була понад усе.

Сьогодні в скорботі схиляємо голови разом із рідними, друзями й колегами померлого.

Світла йому пам'ять навіки…

Головний Провід
Конгресу Українських Націоналістів

ФАКТ І КОМЕНТАР

ПОДВІЙНА ДУША, РОЗДВОЄНИЙ ЯЗИК, РОЗПОЛОВИНЕНА УКРАЇНА

Тарас МАРУСИК

Саме такі далеко не поетичні метафори викликав у мене законопроект народного депутата України, лідера партії з промовистою назвою "Союз" Льва Миримського "Про внесення змін до Закону України "Про громадянство України" щодо подвійного громадянства в Україні". Він "нагадав", що близько 5 мільйонів наших громадян перебувають на заробітках за кордоном і багато хто одержує там громадянство, вимушено відмовлятися від українського. При цьому він стверджує, що, за неофіційними даними, від 5% до 10% громадян України вже мають паспорт іншої держави. Цікаво, якою базою даних послуговувався він і чи це не привід виконавчій владі, а особливо "гарантові Конституції", захвилюватися? Даруйте мені таке наївне запитання…

Обґрунтовуючи необхідність цього закону в пояснювальній записці, Л.Миримський досить плутано пояснює "практичні переваги" подвійного громадянства – "особливо для іноземця, який живе і працює за кордоном (громадянин України, що працює в Європі та країнах СНД) і який дуже хоче мати соціальну безпеку, стабільну роботу, освіту, а також, відчуття належності до країни мешкання, що, крім іншого, дає і психологічний комфорт, а значить успішність і заробіток". Таке собі гуманітарне піклуваннячко борця за блага народу. Насправді ж вустами борця "глаголить" вовк в овечій шкурі.

Депутат стверджує, що другий паспорт – це можливості для здобування освіти, прекрасний вибір для втечі від криз й убезпечення себе та сім'ї і подібний набір брехливих штампів, а також правдивих намірів окремих представників політичної псевдоеліти. Виявляється, без другого громадянства освіту здобути проблематично. Поцікавився б він, скільки тих молодих українців, хто хоче, щороку навчається за кордоном, у тому числі і син самого Л.Миримського. Щоправда, може в його сина і є подвійне громадянство. А про друге громадянство самого Л.Миримського йдеться вже не один рік і, здається, не одне десятиліття. Навіть депутатські запити з приводу цього були. Ясна річ, сам "народний депутат України" це спростовує і час від часу судиться. Більшість судів він програє. Останній був, якщо не помиляюся, минулого року. Приводом для позову стала стаття "Рецепт успеха от Миримского: "Учитесь воровать, избивать, убивать". Завдання моральної шкоди він оцінив у 100 тисяч гривень.

До речі, подані "законодавцем" тексти дуже неякісні. Це щось середнє між шкільним твором, не "скачаним" з інтернету, і поганою публіцистикою. Там – маса грубих недоглядів і помилок. Судіть самі: "Враховуючи сказане, варто зазначити, що у нашому стрімко розвивається і динамічному світі, де все швидко змінюється, оформлення другого громадянства – це відмінна інвестиція в своє майбутнє. Такий крок допоможе заощадити час і гроші, а також позбутися від багатьох непотрібних переживань".

Якщо говорити про формальний бік, то законопроект Л.Миримського порушує Конституцію України і, зрозуміло, українські закони. Відповідно до статті 4, в Україні існує єдине громадянство. Це розділ І "Загальні засади", в якому закладено основи конституційного ладу в Україні. Тому внесення будь-яких волюнтаристських змін у цей розділ є не чим іншим, як замахом на конституційний лад, на саме існування незалежної держави України.

Цікаво, що цей хитрий послідовник інших двох "законодавців-українолюбів" (новоспечених медаленосців-пушкіністів від Путіна С.Ківалова і В.Колесніченка) залишив чинною статтю 2 Закону "Про громадянство України", яка передбачає єдине громадянство. А пояснення, які він дає публічно, ніяк не впихаються в законодавче тіло. Для цього він кличе собі на підмогу російську мову і лукаво стверджує, що "единое гражданство" – це не те саме, що "единственное". Його запитують, а як це передати українською – а відповіді він не дає.

Проблема подвійного громадянства в Україні не нова. Попередня хвиля розмов і публікацій на цю тему була за президентства В.Ющенка, особливо після вторгнення російських військ на території Грузії під приводом захисту своїх громадян в Абхазії і Південній Осетії. Тоді писали про кількасот тисяч українських громадян, в тому числі депутатів Верховної Ради АРК, яким працівники російського консульства в Криму незаконно роздали російські паспорти, а також називали цифри військовослужбовців Чорноморського флоту РФ – громадян Росії, які незаконно одержали українські паспорти. Офіційно ці цифри ніхто ні спростував, ні підтвердив, крім понад півтисячі "подвійників" у Криму і 1,5 тисячі – у Севастополі. Але при цьому, коли українська сторона "запеленговувала" пересувні консульські групи РФ, вони моментально зникали.

Законопроект Л.Миримського – це ще один випад проти соборності України в оркестрованій Кремлем кампанії, мета якої – ослаблення (розшматування, поглинання і т.ін.) нашої держави. Нас абсолютно скоординовано "кличуть" то до Митного союзу, то до об'єднаного чемпіонату з футболу, то до єдиної канонічної церкви, яка, виявляється, "впродовж століть є основою єднання братерських народів" (з недавнього послання Кирила до В.Януковича. Усе це спрямоване на розмивання невкоріненої української ідентичності.

АФІША

Концерт, який не можна пропустити

21 березня на головній сцені держави – у Палаці "Україна" відбудеться концерт Національного академічного оркестру народних інструментів України та всесвітньо відомого скрипаля-віртуоза Василя Попадюка.

Уперше з оркестром народних інструментів гратиме унікальний скрипач-віртуоз, скрипач №1, громадянин світу Василь Попадюк (Україна–Канада). Для столичної публіки Василь Попадюк зіграє кращі твори, які музичні критики описують як "цыганское мировое слияние" классики, джаза, латино с поп подтекстами".

Жоден народ не може похвалитися таким багатством народної музики, як українці. Майстра треба слухати. Тому якщо побачите афішу, де в чудових українських строях стоять з різними інструментами музиканти, – підіть на концерт Гуцалового оркестру і ви переконаєтеся, якою розмаїтою й оригінальною є звукова палітра України.

Однак оркестр не став музеєм раритетів, де понад усе поціновується автентизм виконання. Звучання народних мелодій – це переломлення музичного матеріалу крізь призму сприйняття сучасника. А отже, пошук нових виражальних засобів, стилістики, лексики, інтерпретації. Власне, той імідж, який має нині оркестр Віктора Гуцала – а з ним виступають найуславленіші співаки, – не виник спонтанно: він створювався протягом років. Згадаймо хоча б знаменитий "Запорозький марш", який зберіг і доніс до наших днів роменський кобзар Євген Адамцевич.

21 березня, Національний палац мистецтв "Україна" вартість квитків від 80 до 450 грн. Замовлення квитків 247-23-03.

За повідомленням УНІАН

НАША МОВА КАЛИНОВА…

ЯК МИ ГОВОРИМО І ПИШЕМО

НЕПРАВИЛЬНО	ПРАВИЛЬНО
Виписка з листа…	Витяг з листа…
Касова виручка…	Касовий виторг…
Танцювальний дансинг у кафе…	Зала для танців у кав'ярні…
У жорстоких боях…	У запеклих боях…
Командировочне посвідчення…	Посвідка про відрядження (відрядна посвідка)…
Майстерний віртуоз…	Віртуоз…
Будоражити людей…	Хвилювати (розбурхувати, тривожити) людей…
Виключати струм…	Вимикати струм...
Віддавати собі звіт…	Усвідомлювати…
Вибраний лідером…	Обраний лідером…
Маніфестуючі…	Маніфестанти…
Гості озадачені…	Гості збентежені…
Приступивши на практиці до здійснення…	Розпочавши на практиці здійснення…
Змінюють одна за другою смуги…	Змінюють одна за одною смуги…
У тисячу дев'ятсот третьому році…	У тисяча дев'ятсот третьому році…
Будь-якою ціною…	За будь-яку ціну…
Була не була…	Що буде, те й буде…
Виглядає, що…	Складається враження, що…
В скорому часі…	Невдовзі…
Наоборот…	Навпаки…

Підготувала Марія ВОЛОЩАК

Практичні посібники Марії Волощак **"Неправильно – правильно. Довідник з українського слововживання", "Збірник мовностилістичних порад лінгвістів, літературознавців, публіцистів", "Складні випадки правопису та відмінювання прізвищ і географічних назв"** можна замовити тел. 044-353-19-77, моб. 050-385-91-86, e-mail: voloschak@yandex.ru

УРОКИ ПАМ'ЯТІ

ШКОЛЯРАМ ТАКИ РОЗКАЖУТЬ ПРО УПА

У рамках проекту "Уроки пам'яті" у Львові знімають уже третій фільм на історичну тематику. Два попередні – "Золотий вересень" і "Срібна земля. Хроніки Карпатської України 1919–1939" вийшли на екрани торік.

– Усі свої картини ми знімаємо на основі маловідомих архівних матеріалів та розповідей очевидців, – наголосив продюсер картини, директор меморіального музею "Тюрма на Лонцького" Тарас Чолій. – За таким самим принципом знімаємо і цю. Вона буде про УПА, однак розкривати сюжетну лінію ще зарано – іде робота. А от коли ми її закінчимо, обов'язково покажемо учням львівських шкіл. Зараз лише можу сказати, що це буде більш художній фільм у порівнянні з попередніми, у ньому будуть більш задіяні актори.

У контексті сучасних реалій це дуже важливий крок, адже зі шкільних підручників вилучено не лише нашу історію, особливо на різних етапах боротьби українського народу за свою державність, імена борців за свободу і незалежність України, видатних діячів у різних галузях життєдіяльності суспільства, щоб школярики змалечку звикалися з думкою, що і безбатченки вони, і безхатченки і знали, кому завдячують, що взагалі на світі живуть. Фільми "Уроків пам'яті" є мудрою альтернативою такого "педагогічного процесу", тим паче, що через свою образність набагато краще запам'ятовуються, ніж матеріал з примітивних підручників. Однак як відреагує на таку "підтримку" своєї діяльності Міністерство освіти?

– Усі наші фільми схвалені Держкіно, ми отримали всі необхідні документи, – сказав Тарас Чолій. – Заборонити нам міністерство не може нічого, бо зйомки проводились на благодійні кошти. Так само неможливо заперечити достовірність фактів, бо на це є відповідні документи. Можуть лише "рекомендувати" управлінням освіти не пускати нас у школи, але це вже на совісті самих працівників управлінь – слухати ті "рекомендації" чи ні. Наприклад, львівське міське управління освіти дало нам дозвіл на кінопокази у школах. Сподіваємося на співпрацю й з іншими управліннями. Хай там як, але презентація фільму відбудеться у всіх обласних центрах Західної України, а школам подаруємо диски.

Леся РУПНЯК

Видавець Конгрес Українських Націоналістів

Засновник та шеф-редактор Степан Брацюнь

Редакційна колегія Іван Белебеха, Іван Головацький, Ярослав Радевич-Винницький.

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08 e-mail: nacija@ukr.net

Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26008013932801 у філії "Центральне регіональне управління ВАТ "Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.

Газету видрукувано у ТОВ "Поліграфічна компанія "Інтерекспресдрук"
Замовлення №
Наклад 14 000 прим.
Ціна договірна

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9